

Intervista

Dar Ġużeppla Debono...

Dar il-Ħajja

intervista ta' **FRANCESCO PIO ATTARD**

Hamsa u ghoxrin sena ilu, propju nhar il-festa ta' l-Immakulata Kuncizzjoni, jiġifieri fit-8 ta' Diċembru 1985, infetthet f'Għawdex opra ta' ġid pastorali li minn dakinhar 'l hawn kibret f'istituzzjoni dinamika li tippromovi l-valuri tal-ħajja fil-gzejjer taghna.

Dar Ġużeppla Debono taf isimha lil xebba filantropa (1883-1956) mir-Rabat ta' Għawdex li kienet tħabtet biex id-djoċesi ta' Għawdex akkwistat biċċa art wara l-knisja ta' Lourdes, l-Imġarr, fejn inbniet dar li wara mewtha laqgħet fiha s-sorijiet Dumnikani biex ikomplu jiehdu hsieb it-tfal iltiema. Iktar tard, fl-eqdem parti tal-binja, b'inizjattiva ta' Dun Manwel Curmi u Maria Attard, infetthet din id-Dar, għall-ewwel biex tilqa' fiha tfajliet-ommijiet li kienu qed isibu ruħhom f'diffikultà minhabba s-sitwazzjoni li jkunu fiha. Sa mit-twaqqif tagħha d-Dar hadmet biex tgħin lil dawn l-ommijiet isibu lura posthom fil-familji tagħhom u fis-soċjetà, waqt li bdiet tirsisti biex tohloq iżjed kuxjenza fost il-familji Maltin, speċjalment l-istudenti, fuq il-valur tal-ħajja sa mit-tniissil, bi promozzjoni ta' edukazzjoni sesswali b'saħħitha. Illum, iktar milli biss residenza, bil-minjiera ta' servizzi li toffri Dar Ġużeppla Debono saret ċentru ta' formazzjoni lejn il-ħajja, ispirata mill-valuri ta' Kristu u tal-Vangelu.

Francesco Pio Attard jikkellem ma' Maria Attard, direttriċi tad-Dar u għal snin twal għalliema fl-iskejjel sekondarji ta' Għawdex, fuq dawn l-aħħar hamsa u ghoxrin sena ta' storja u fuq il-viżjoni lejn il-futur.

Kif bdiet l-istorja ta' Dar Ġużeppla Debono?

Bosta tfajliet ommijiet Maltin kienu jiġu Għawdex sabiex jinħbew min-nies. Dawn kienu jmorru jfittxu l-ġhajjnuna mill-Kurja, minn għand Dun Manwel Curmi, is-sacerdot inkarigat mill-*Caritas* ta' Għawdex. Peress li din it-talba kienet frekwenti nħass il-bżonn li tinstab residenza għal dawn it-tfajliet.

Ġużeppla Debono meta kienet għadha żagħżuġha

Għaliex hi msemmija għal din il-filantropa Għawdxija?

Ġużeppla Debono kienet mara li hadmet hafna b'riżq it-tfal Għawdxin u Maltin. Kienet hi li waqqfet *Lourdes Home* u kienet tgħix propju fil-parti qadima ta' dik li illum hi *Dar Ġużeppla Debono*. Allura kien jixraq li d-Dar tissemma għaliha.

Dar Ġużeppla Debono għandha identità essenzjalment Kristjana. Għaliex? Minn xiex tispira ruħha?

Dar Ġużeppla Debono hi dar tad-djoċesi ta'

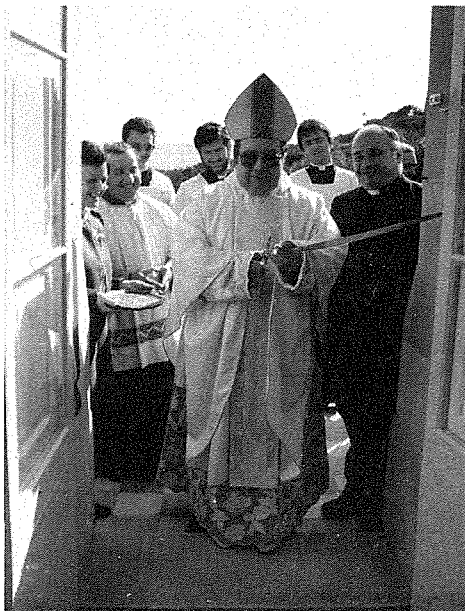
Għawdex, u sa mill-ftuħ tagħha t-tmexxija tagħha kienet ispirata mill-Vangelu. Ix-xbieha ta' Kristu li jilqa' għandu lil dawk li kienu mwarba mis-soċjetà, li mar jiġri wara n-nagħga l-mitlufa, u li jistedinna biex nistiednu għall-ikel lil dawk li m'għandhomx biex iroddulna lura, għenitna biex nagħtu servizz ta' kwalità.

Fiex tikkonsisti l-ħidma prinċipali li tagħmel id-Dar?

Prinċipalment hi dik li tgħin lit-tfajla-omm, toffrilha residenza fejn mehtieg u takkumpanjaha f'dak kollu li jkollha bżonn. It-tieni hi li tagħmel ħidma ta' formazzjoni ma' l-istudenti u fil-parroċċi fuq il-valur tal-ħajja u tas-sesswalità. It-tielet, li tiċċelebra l-ħajja f'mumenti differenti tas-sena, speċjalment Jum il-Ħajja.

X'tgħidli fuq il-voluntiera? X'tip ta' professjonisti jagħtu l-ġhajjnuna tagħhom biex id-Dar tagħti s-servizzi tagħha?

Id-Dar tiffunzjona prinċipalment bil-volontarjat, u din hi karatteristika li hi fundamentali. Il-voluntiera jvarjaw bejn professjonisti, avukati, psikologi, *social workers*, għalliema, ħajjata, *accountants*, studenti, nisa tad-dar u oħrajn. Għandna grupp minn Malta, oħrajn mill-Istati Uniti u tant Għawdxin.

Il-ftuh tad-Dar mill-E.T. Mons. Nikol Ġ. Cauchi, Isgof ta' Għawdex, nhar it-8 ta' Diċembru 1985

L-ewwel grupp ta' nisa li hadu hsieb jagħmlu fundraising għad-Dar

Il-valur tal-hajja... Kif taħdmu biex tippromovuh aktar?

Nagħmlu seminars u laqgħat fuq il-hajja għall-istudenti. Dawn isiru fid-Dar stess. Isiru laqgħat fil-parroċċi u ċelebrazzjonijiet diversi. Noħorġu *leaflet* b'temi diversi fuq il-hajja; dan jiġi stampat kull tliet xhur u jitqassam f'kull familja Għawdxija. Isiru programmi fuq l-RTK fuq is-suġġett.

B'liema modi matul is-sena d-Dar tagħmel lill-poplu konxju iżjed mill-hidma tagħha? In-nies kif jistgħu jilhquha?

Nippruvaw nużaw il-*media* kemm jista' jkun, kif ukoll permezz tal-parroċċi. In-nies dejjem jistgħu jikkuntattjaw id-Dar permezz tat-telefon u bl-*email*.

Edukazzjoni sesswali... espressjoni li illum bdejna niltaqgħu magħha aktar ta' spiss. Dan l-aħħar bdejt u proġett ta' Spiritual Adoption fl-iskejjel. Kellimna fuqu...

Din hi attività fejn l-istudenti, permezz ta' *cards* magħmula apposta, isegwu l-iżvilupp ta' tarbija fid-disa'

xhur tat-tqala. Huma jagħtu isem lit-tarbija u jitolbu flimkien mal-familja kollha għal din it-tarbija; għalhekk "*spiritual adoption*". Meta jgħaddu d-disa' xhur issi ċelebrazzjoni helwa hafna: jixtru jew jagħmlu card lit-tarbija u jaqsmu l-esperjenza ta' din l-attività; wara jaqsmu kejk li jagħmlu huma u l-*cards* jingabru f'albun li jinżamm f'*Dar Ġużeppe Debono*. Aħna nemmnu li dan it-talb iħalli l-frott u l-istudenti jitgħallmu jgħozzu l-hajja u jifhmu l-kruha ta' l-abort.

Il-hidma tad-Dar hi biss li "tikura" jew preventiva wkoll?

Il-hidma hi edukattiva kif ukoll preventiva. Hi kurattiva meta tkun tgħin lit-tfajla-omm, lill-familjari u lill-missier tat-tarbija.

X'rispons issib id-Dar min-naha tal-pubbliku?

Il-pubbliku hu ġeneruż u jħares lejn id-Dar b'lenti pożittiva, peress li d-Dar qiegħda tindirizza bżonn attwali u relevanti fiż-żmien tal-lum: dak tal-hajja fl-aspetti kollha tagħha sa mit-tnissil.

Hidma ta' fostering fid-Dar

Kif issostni ruħha finanzjarment?

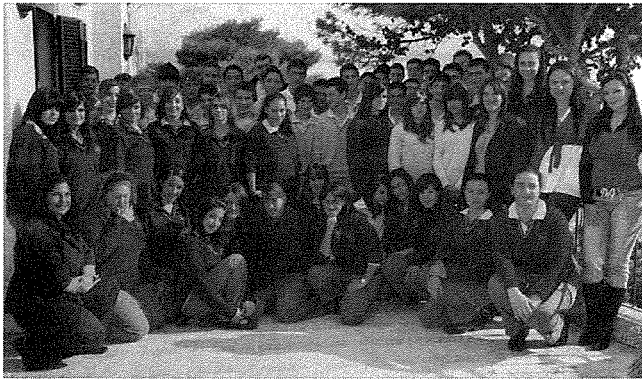
Dan isir primarjament permezz tal-*fundraising*, speċjalment *Christmas in August*, fiera kbira u unika li norganizzaw f'nofs is-Sajf b'kull tip ta' aċċessorji tal-Milied li ma ssibx bħalhom hawn Malta, fejn id-dhul kollu jmur għad-Dar.

Il-hidma mifruxa biss fuq Għawdex?

Le, fuq Malta wkoll. Hekk kienet sa mill-bidu, u sal-lum għadna noffru s-servizz lill-Maltin daqs jekk mhux iżjed milli lill-Għawdxin infushom.

Tara li d-Dar wessgħet hafna s-servizzi f'dawn l-ewwel 25 sena tagħha?

Iva d-Dar hi dinamika f'hidmietha u wessgħet hafna s-servizzi tagħha. Fil-bidu s-servizz

Wiehed mis-seminar edukattivi ma' l-istudenti tas-Sekondarja kien biss residenzjali... kemm wiehed ikollu saqaf. Issa hu aktar personalizzat u jilhaq il-bżonnijiet tat-tfajla-omm b'mod holistiku.

Kif qed tfakkru dan l-anniversarju?

Tul l-ewwel xhur ta' din is-sena digà kellna okkażjoni li niċcelebraw u ngħallmu, u issa għadu kemm hareg programm b'diversi attivitajiet li sa jsiru matul din is-sena u li bihom nixtiequ nilhqu l-kategoriji diversi tas-soċjetà Maltija bl-għan li ngibuhom iktar konxji fuq il-ħidma li qed inwettqu b'riżq il-hajja fid-diversi oqsma tagħha.

Kuntatt...

Dar Ġuzeppa Debono, Triq Lourdes, Għajnsielem
 GSM 2200, Għawdex
 tel: +356 21 552 595
 email: guzeppadebonohome@hotmail.com
 web: www.guzeppadebonohome.com

MARIO
DISPENSING OPTICIANS

57, MAIN GATE STREET, VICTORIA, GOZO.
 Prop. Mario P. Grech F.A.D.O. (Lond.)
 Appointments for
EYE TESTING / EXAMINATION
 by the Latest Computer Technology
 and Eye Specialists
 Telephone: 55 65 28 / 56 33 31

Cafè & Wine Bar

KAPUTA

Pizza & Local Dishes

60 St. Joseph Square Qala, Gozo,
 Tel: 27201355, Mob: 99272074

Fl-okkażjoni tal-hamsa u għoxrin anniversarju tagħha, Dar Ġuzeppa Debono hejjiet programm ta' attivitajiet, bl-iskop li tfakkur din l-okkażjoni b'celebrazzjonijiet u appuntamenti oħra formattivi. Isfel jidhru l-attivitajiet għall-bqija ta' din is-sena:

- 9-13 ta' Awwissu Fiera *Christmas in August*
Għajnsielem
- Settembru-Ottubru Sett ta' konferenzi għas-sacerdoti Għawdxin
Sett ta' konferenzi għas-sacerdoti Maltin
- Settembru-Ottubru Attivitajiet għat-tfal tal-iskejjel primarji Għawdxin
- Ottubru Laqgħa mal-membri tal-Kamra tad-Deputati
- Ottubru-Diċembru Programm fl-iskeda tal-istazzjon tar-radju RTK
- 30-31 ta' Ottubru Konferenza "Is-Sbuħija tal-Ġisem: Lejn it-Teologija tal-Ġisem" ("*I am my Body: Towards the Theology of the Body*")
- Novembru Seminars lill-istudenti tal-hames sena tal-iskejjel sekondarji Għawdxin
Dar Ġuzeppa Debono, Għajnsielem
- 4 ta' Diċembru Attività mtellgħa flimkien mal-Kummissjoni Djoċesana Persuni b'Diżabbiltà, fl-okkażjoni ta' Jum il-Persuni b'Diżabbiltà u Jum il-Volontarjat
- 8 ta' Diċembru Ċelebrazzjoni tal-Gheluq: Konċelebrazzjoni ta' Radd il-Hajr immexxija mill-E.T. Mons Mario Grech, isqof ta' Għawdex, u wara mixja sa Dar Ġuzeppa Debono u riċeviment Knisja arċipretali tal-Madonna ta' Loreto, Għajnsielem
Dar Ġuzeppa Debono, Għajnsielem
- Diċembru *Carols by Candlelight*: Kunċert ta' mużika sagra ta' żmien il-Milied, imtella' mill-kor *Schola Cantorum Jubilate*, li d-dhul kollu tiegħu jmur b'riżq Dar Ġuzeppa Debono

Id-dati, hinijiet u postijiet mogħtija f'dan il-programm ta' attivitajiet huma suġġetti għat-tibdil meħtieġ. Fejn m'hemmx indikati dettalji, dawn jixxandru iktar 'il quddiem.